

2009D13148

21 501-34

Raad voor Onderwijs, Jeugdzaken en Cultuur

Verslag van een schriftelijk overleg

Vastgesteld d.d. ...

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mw. Dijkema, d.d. 11 maart 2009 inzake de Informele Raad van 23 maart 2009 (Kamerstuk 21 501-34, nr. 116). Bij brief van ... heeft de minister deze beantwoord. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Van Bochove

Adjunct-griffier van de commissie
Arends

Inhoudsopgave

I. Vragen en opmerkingen uit de fracties

1. Inleiding
2. Rol van onderwijs bij het economisch herstel
3. Partnerschappen tussen onderwijsinstellingen en werkgevers
4. Strategisch raamwerk «Onderwijs en training ná 2010»/
Lissabondoelstellingen
5. Nederlandse uitgaven aan Research & Development
6. Tot slot

II. Reactie van de staatssecretaris

I. Vragen en opmerkingen uit de fracties

1. Inleiding

De leden van de PvdA-fractie merken op dat op 23 maart 2009 er een Informele Raad is, waarbij twee onderwerpen op de agenda staan; de rol van het onderwijs bij het economisch herstel en de partnerschappen tussen onderwijsinstellingen en werkgevers. Deze leden hebben kennis genomen van de geannoteerde agenda. Hun algemene conclusie is dat zij de lijn van de minister kunnen steunen. Toch willen zij de minister nog een paar opmerkingen en vragen mee geven.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de Informele Raad van 23 maart, de reactie op de toezegging die is voortgekomen uit het Algemeen Overleg van 12 februari 2009 en het verslag van de OJC-Raad van 16 februari 2009.

2. Rol van onderwijs bij het economisch herstel

De leden van de CDA-fractie hebben in het Algemeen Overleg van 12 februari 2009¹ met de minister ter voorbereiding van de Raad van 16 februari jl aangegeven dat zonder afstemming en samenwerking op Europees niveau, Europa haar concurrentiepositie nog verder verliest. Daar komt nu nog bij dat zonder dergelijke afstemming en werkelijke samenwerking, we ook de financieel economische crisis niet efficiënt aanpakken. De rol van het onderwijs daarbij is een vanzelfsprekende. Op wat voor manier gaat de minister de Nederlandse expertise op dit punt, maar ook de Nederlandse kennis en kunde op gebied van innovatie naar voren brengen, zo vragen deze leden. Zij zijn het ermee eens dat subsidiariteit voorop moet staan als het gaat om (onderwijs)maatregelen om de crisis te bestrijden. Dat betekent niet dat de Europese meerwaarde, juist nu, in deze tijd, niet van ondergeschikt belang geacht mag worden. Op wat voor manier kijkt de minister hier tegenaan en kan in dit kader een tweesporen beleid gevoerd worden, zo vragen deze leden. Deze leden onderschrijven dat het goed is dat de kernboodschappen van de Onderwijsraad zijn aangenomen. Op wat voor manier wordt er gevolg gegeven aan de oproep van Figel om vooral ook te kijken naar de effecten op lange termijn, zo vragen zij.

De leden van de PvdA-fractie zijn benieuwd naar de inhoudelijke positie die de minister zal kiezen ten aanzien van de rol van het onderwijs bij het economisch herstel. Deze leden zijn van mening dat er terecht wordt geconstateerd dat de maatregelen ten aanzien van onderwijs met name een nationale aangelegenheid zijn. Zij kunnen zich echter voorstellen dat er best practices uitgewisseld kunnen worden, zo vragen zij. Deze leden vragen of dat ook het doel van de bespreking is.

¹ Kamerstuk 21501-34, nr. 115.

De leden van de SP-fractie constateren dat tijdens de informele OJC-Raad wordt gesproken over onderwijs in het licht van de huidige economische crisis. Deze leden zien alle reden om juist daarom in onderwijs te investeren. Deze leden constateren dat Commissie-president Barroso ook meer wil investeringen in een leven lang leren. Kan de minister reageren op dit plan van Barroso, zo vragen zij¹ Deze leden vragen of de minister een overzicht kan geven van de investeringen die andere landen in onderwijs doen in verband met de crisis. 12 Maart 2009 zei de minister tijdens het debat over het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet studie-financiering; verhoging van het collegegeld en aanpassing van het aflossingssysteem studieschulden² dat een investering in het onderwijs hoort bij het crisispakket. Kan hij deze uitspraak toelichten, zo vragen deze leden. Zij vragen aan de minister of al meer bekend is over hoe deze investering eruit gaat zien en hoe groot deze investering is.

De leden van de VVD-fractie willen benadrukken dat in het kader van de huidige economische crisis en de daarbij behorende oplopende jeugdwerkloosheid het van groot belang is dat de nationale overeenkomst van het kwalificatiekader raamwerk aansluit op het Europees kwalificatiekader. Zonder wederzijdse erkenning van diploma's is het onmogelijk voor studenten om elders in Europa aan het werk te gaan terwijl ze die kansen juist moeten krijgen! Deze leden zijn van mening dat juist nu dit enorme prioriteit moet hebben.

3. Partnerschappen tussen onderwijsinstellingen en werkgevers

De leden van de CDA-fractie zijn van mening dat cruciaal is de versterking van de samenwerking op het niveau van het beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie (BVE), maar ook op het niveau van het hoger onderwijs. Wat deze leden betreft zou het doel altijd moeten zijn (kansen op) participatie van burgers te vergroten. Na de crisis zullen de krapte op de arbeidsmarkt (zeker in sectoren onderwijs en zorg) en de gevolgen van de vergrijzing Europa wide weer toeslaan. Juist nu, moet er gebruik gemaakt worden van mogelijkheden van omscholing, naar de onderwijs- en zorgsector. Hoe kijkt de minister daar tegenaan en welke maatregelen wil men in dat kader op Europees niveau nemen, zo vragen deze leden.

De leden van de PvdA-fractie trekken de conclusie ten aanzien van de partnerschappen tussen onderwijsinstellingen en werkgevers dat de minister constateert dat we daar al heel veel aan doen en er geen extra investeringen nodig zijn. Is de minister met de leden eens dat ook deze afstemming in Nederland nog beter kan, zo vragen deze leden. Tevens vragen zij in hoeverre de internationale samenwerking tussen met name onderwijsinstellingen in de grensstreken wordt vormgegeven. Waarom zet Nederland zich alleen op het niveau van BVE en het hoger onderwijs in voor de afstemming tussen onderwijsinstellingen en werkgevers, zo vragen zij. Tevens vragen deze leden of de minister het met hen eens is dat deze afstemming veel breder in het onderwijs noodzakelijk is.

4. Strategisch raamwerk «Onderwijs en training ná 2010»/Lissabondoelstellingen

De leden van de CDA-fractie zijn het er mee eens dat we geen onnodige, administratieve rompslomp opleverende, benchmarks moeten gaan uitvoeren. Alleen al vanwege het noodzakelijk leerproces zouden we moeten weten waarom vier van de vijf benchmarks niet gehaald zijn. Zit dat in die administratie of in de onuitvoerbaarheid in praktijk, zo vragen deze leden. Behalve onderschrijven van de kritische kanttekeningen die ook de minister maakt, willen deze leden weten of het niet halen van vier

¹ (<http://www.scienceguide.nl/article.asp?articleid=106937>).

² Kamerstuk 31 790.

van de vijf benchmarks nog nader uitgezocht wordt en op welke termijn de resultaten daarvan verwacht kunnen worden.

5. Nederlandse uitgaven aan Research & Development

De leden van de SP-fractie constateren dat Nederland het enige land in Europa is dat vanaf 2000 geen enkele procentuele groei ten opzichte van het BBP laat zien in onderzoeks- en ontwikkelingsuitgaven. Bovendien vertrekken er al jaren meer wetenschappers uit Nederland dan er binnenkomen. De minister noemt als inzet de beleidslijn «stimuleren van innovatie». Hoe gaat dit er concreet uit zien, zo vragen zij. Deze leden vragen of dit niet een loze term is als de inflatie de investeringen inhaalt. Zij vragen hoe de minister dit probleem te lijf gaat. Is de minister bereid in het verslag van de komende OJC-raad aan te geven wat zij heeft opgestoken van de collega's in andere landen met betrekking tot investeringen in innovatie en hoe de innovatie in Nederland gestimuleerd gaat worden, zo vragen deze leden.

6. Tot slot

Tenslotte zijn de leden van de CDA-fractie van mening, hoewel het niet op de agenda staat, dat deze informele Raad een uitstekende gelegenheid is om de situatie in de verschillende landen wat de dagbladen betreft aan de orde te stellen. Van Tillo heeft plannen om PCM over te nemen, Franse kranten worden met moeite overeind gehouden en ook in Engeland en andere landen zijn er problemen. Kan de minister de Kamer informeren over de situatie wat betreft de dagbladen in de verschillende EU lidstaten en de wijze waarop de nationale lidstaten steun verlenen aan de uitgevers, zo vragen deze leden.

De leden van de PvdA-fractie wensen de minister een goed overleg toe.